

Vogelkaart Nederland

Jelle van Dijk

De ANWB heeft onlangs een heel bijzondere kaart uitgebracht. Deze kaart heeft het formaat van de bekende routekaarten (70 x 80 cm) en is evenals deze routekaarten op alle ANWB-kantoren gratis af te halen door ANWB-leden. Ook bij het Noordwijkse VVV-kantoor aan De Grent kan deze kaart worden afgehaald.

Op de voorkant staat een kaart van Nederland afgedrukt met daarop tientallen vogelfiguren met een korte informatieve tekst. De vogels zijn geplaatst in een gebied waar de kans om de vogel te zien te krijgen groot is. In dit verband had de Kleine Vliegenvanger op Ameland beter vervangen kunnen worden door een Velduil. Op de kaart staan verder per provincie enkele belangrijke vogelgebieden aangegeven. In de tekstblokken langs de rand wordt van deze gebieden verteld welke soorten er broeden en doortrekken. Om de genoemde gebieden te vinden zal men echt een meer gedetailleerde kaart moeten gebruiken dan deze vogelkaart. Met de bekende ANWB-kaarten of een topografische atlas zal het echter zeker lukken.

Op de achterkant van de kaart worden de reeds genoemde vogelgebieden weer genoemd. Nu is er

informatie te vinden over de bereikbaarheid en de tijd van het jaar waarin het gebied bijzonder de moeite waard is. Ook wordt vermeld of er een bezoekerscentrum (met telefoonnummer) en goede observatiepunten zijn.

Op de kaart is verder informatie te vinden over natuurgidsen (van de ANWB) en ook over kijkers en telescopen. Ook worden adressen van organisaties als SOVON en Dutch Birding genoemd.

Natuurlijk kan op een dergelijke kaart maar een kleine selectie van de vele goede vogelgebieden die ons landje gelukkig rijk is, worden besproken. Wat dat betreft haalt zo'n kaart het niet bij een boek als "Vogels in de Kijker" of "Natuurgids van Noord-Holland". Toch is op deze kaart een verbluffende hoeveelheid informatie bij elkaar gezet. Ger Meesters heeft de tekst verzorgd en aan hem is het te danken dat de teksten bijzonder informatief zijn en bovendien up to date! Slechts één onjuistheid viel mij in eerste instantie op: Polder Arkemheen bij Nijkerk ligt niet in Utrecht maar in Gelderland.

Bent u lid van de ANWB, ga dan snel naar het ANWB-kantoor. Bent u geen lid, klamp uw buurman aan en laat hij even bij De Grent aanwippen. Echt de moeite waard!

Water op Vlieland

Koene Vegter

Geteisterd door stortbuien en waterverontreiniging, maar gekoesterd door een blik op roze spreek, draaihals of sneeuwgorz volbracht dit jaar een select gezelschap de jaarlijkse waddenexcursie van 1 tot 3 oktober 1999 naar Vlieland.

De groep natuurliefhebbers bleek duidelijk kleiner dan andere jaren, mogelijk op basis van een voorgevoelen over de te verwachten ontberingen. Maar de geroutineerde wadvogelaar laat zich door een dergelijk omen natuurlijk niet afschrikken en treedt het onbekende onverschrokken tegemoet.

Temidden van zilver-, storm- en mantelmeeuwen doorkliefde de boot moeiteloos een stevige windkracht 8 totdat het Storte-melk tussen Vlieland en Terschelling voor forse grondzeeën, diverse dekschuiers en een enkel bleek gezicht zorgde. Op het eiland aangekomen bleek het ganse watergebeuren verontreinigd. De Friese

waterleiding kon niet aangeven waarmee, maar gewoon drinken werd als ongezond ontraden, zoals diverse eilandbewoners al aan hun darmen hadden bemerkt. De in de groep aanwezige doktoren ontraadden zelfs het tanden poetsen. Voor sommigen een gereede aanleiding om dan ook maar helemaal op de alcohol over te gaan.

De volgende dag werd tegen een nog stormachtiger zuidwester en te midden van regen- en plensbuien koers gezet richting het Posthuys. Een barre tocht die niet alle vogelaars wisten te volbrengen. De volhouders konden zich onder aanvoering van nieuwkomer Claire Schaap aan alle kanten druipend en doorgelekt tenslotte wijden aan koffie met cranberrygebak. Regen of geen regen, een gang over de dijk tussen wad en Kroon's polders was natuurlijk onvermijdelijk: wulpen en rosse grutto's in de lucht, eiders en steenlopers langs de kust. Alleen de kiekendief werd node gemist.

Nu is een waddenweekend nooit een eenzijdig verhaal en dat bleek ook dit keer weer het geval. Al in de middag klaarde het weer fantastisch op en dat was ook de volgende dag het geval. Schitterende luchten van wit naar zwart naar blauw met slechts incidenteel gespetter. De vernatting van de eerste dag werd ook aardig goed gemaakt door de traditionele macaronimaaltijd van een nieuw kookkoppel bestaande uit Rob Jansson en Robert Sluys; aanmerkelijk hotter dan het van ouds bekende duo Aartse / Meyer. Ook de gebruikelijke waddenquiz bleek in goede handen van Ineke van Dijk en Bernadet van Schie, zij het dat bij het onderdeel fotoherkenning bleek dat sommige vogelaars beter in staat zijn een andere vogel dan hun eigen clubgenoot te herkennen. Gelukkig is daar dan nog voorzitter Jelle van Dijk, die met een

meesterlijke vogelimitatie de zo fel begeerde eerste prijs in de wacht wist te slepen. Wat dit voor de quiz van volgend jaar moet betekenen laat zich slechts node raden.

Na het zo waterige begin werd in de loop van de excursie het doel van een groot aantal vogelsoorten

niet uit het oog verloren. De eer van de wadden werd in elk geval gered, doordat toch nog een enkele blauwe en bruine kiekendief gespot kon worden. Ook andere roofvogels lieten zich maar spaarzaam zien: twee torenvalken, een buizerd, maar bij Willem Baalbergen zowaar diverse slechtvalken, tot ontzetting van Ruurd Eisenga die na vele jaren speciaal hiervoor naar het eiland was gekomen en op betere tijden moet blijven hopen. Het weekend vroeg natuurlijk om meer, temeer daar het onderdeel uitmaakte van de nationale vogeltelweek, wat de nodige opwindning en verwarring met zich mee bracht. Zo werden groepjes kneuen tot fraters gebombardeerd, totdat de voorzitter haarfijn het verschil in overlangse en overdwars streping uitlegde. Ook de kwestie roodborsttapuit of paapje kon slechts op het telescoopvlak beslecht worden. Fraaie waarnemingen waren uiteraard de roze spreeuw, weliswaar in de lichtbruine juveniele vorm, aan de oostkant van het eiland en ook een draaihals, gesignaleerd door specialist Rob Jansson. Schrijver dezes meende enig gewicht in de schaal te kunnen leggen met een in de waddenzee drijvende casarca, maar dit werd door de kenners licht smalend afgedaan, als zijnde een voor telling niet ter zake doende parkvogel. Ternauwernood kon hij zich aan het eind van de excursie rehabiliteren door op de uiterste oostpunt van het *Dick en Coby Passchier* eiland een sneeuwgorz in het vizier te krijgen. Nog groter rariteiten, die wel door ook aanwezige Dutchbirders werden gescoord, zoals de kleine vliegenvanger en de bladkoning, zijn de Noordwijkse groep helaas ontgaan. Daar staat tegenover dat wij aan het eind van de dijk bij de Kroon's polders een eenvoudige lunch konden gebruiken temidden van duizenden vogels, waaronder rosse grutto's, zilverplevieren, kanoeten, bonte strandlopers, smienten, scholeksters, pijlstaarten, tureluurs, groenpootruiters, watersnippen en dan ook nog eens honderden kluten, deels foeragerend, deels in ruste.

U begrijpt dat ondanks alle perikelen op deze wijze van een zeer geslaagde excursie kan worden gesproken - nummer 14 van de onvolprezen coördinator Rien Sluys - met een totale soortenscore van 93. Voor de herkansing, begin september 2000 hopelijk weer in de Wierschuur op Terschelling, zal ongetwijfeld grote belangstelling bestaan, zodat voorintekening zeker aan te bevelen is.